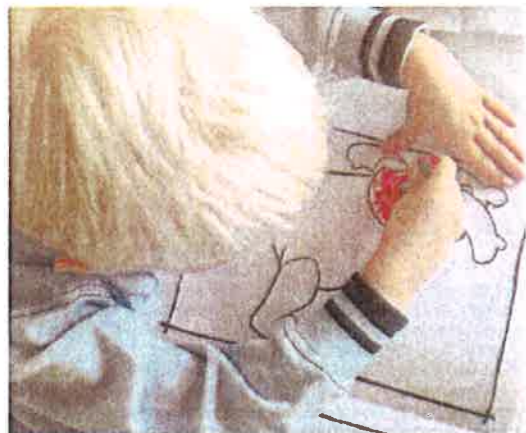

MANER TIL STOR-SAMARBEID I HORTEN:

- Å satse på oppvekst t

TIDLIG INNSATS: God, samordnet hjelp så tidlig som mulig. Det gir bedre oppvekst og sparer kostnader, ifølge Karlsen og Idås.

ILLUSTRASJONSFOTO

SAMMEN OM OPPVEKST: Langsiktig, forpliktende satsing må til.

ILLUSTRASJONSFOTO

De synes Horten jobber godt for barn og unge. Men Are Karlsen og Espen Idås har ideer om at vi kan bli bedre.

AV GURI LARSEN
guri.larsen@gjengangeren.no

Barnefattigdom, frafall fra skole, barn og unge som vokser opp med vonde opplevelser. Horten har slike utfordringer, som alle andre kommuner. Samtidig er ikke kommunekassa noe overflødigshorn, akkurat. Men det behøver ikke nødvendigvis å koste dyrt for oss å bli best på oppvekst. For det er de smarte grepene som skal til, mer enn en velfylt pengesekk. Poenget er å tenke langsiktig, få til et bredest mulig samarbeid og våge å satse.

DET MENER psykolog Espen Idås og leder for Senter for Forebygging, Are Karlsen. De to har forfattet et brev med tittelen "Best på oppvekst" som Gjengangeren

publiserer i dag. Og de stiller til intervju for å utdype ideene sine.

Karlsen og Idås har felles faglig og personlig interesse for barn og unges oppvekstvilkår. Begge er dessuten veldig, veldig glad i Horten - og begge er fedre.

- Vi ser hvor viktig det er å ha det brede spekteret som finnes av tilbud i lokalsamfunnet. Idrettslagene og foreninger i tillegg til det offentlige tilbudet.

Sier Espen Idås. Karlsen nikker:

- Horten har mye bra og gjør mye bra. Familiehuset, helsestasjonen for barn og unge, og det kommunale barnevernet for eksempel. Men ved å gjøre tingene enda smartere, kan vi oppnå mer uten at det koster så mye.

DET HANDLER om noen få endringer i hvordan vi tenker om målet "best på oppvekst".

- Stadig prioritering av forebyggende tiltak og tidlig innsats. Dessuten bevisst jobbing med å hele tida spørre om vi gjør de smarte tingene. Og, ikke minst; man må hele tida, i alle saker,

ENGASJERTE: Are Karlsen (t.v.) er leder for Senter for Forebygging og Espen Idås er psykolog. Sammen mener de å ha

stille spørsmålet "hvordan virker dette inn på oppvekstvilkårene i kommunen?".

Are Karlsen er engasjert. Han og Idås tror Horten har godt av å videreutvikle de arenaer vi allerede har som virker inkluderende. Kulturhuset 37, for eksempel, der mange ulike aktiviteter favner vidt.

ALLE PARTER må forplikte seg til arbeidet med å gjøre Horten til beste oppvekstkommune, ifølge Karlsen og Idås.

Fagfolk, politikere og frivillighet må i enda større grad snakke sammen.

- De ser i mange tilfeller de samme brukerne. God og samordnet hjelp fra tidlig alder vil gi resultater, hevder Espen Idås.

Han peker på at tiltak utenfor hjemmet, eksempelvis plassering i institusjon, spiser grovt av barnevernbudsjettene.

- Så sitter man og tenker at om vi hadde satsset på tiltak for ti år siden, så hadde situasjonen trolig sett annerledes ut for disse

personene nå. Kanskje det ikke hadde vært nødvendig med plasseringstiltak i det hele tatt.

IDÅS OG KARLSEN maner til satsing og storsamarbeid. Så følger de sikkert også med på hva som videre blir gjort i Oppvekst-Horten. En ting er de sikre på; jobber Horten smart nok, så kan vi bli best på oppvekst.

renger ikke koste dyrt

konstruktive ideer om hva som skaper god oppvekst.

FOTO: GURI LARSEN

Best på oppvekst

MIN MENING

Horten er en bra kommune å vokse opp i. Vi har gode barnehager og skoler, et aktivt kultur- og idrettsliv og en flott beliggenhet med både vann og skog i umiddelbar nærhet.

Horten bør imidlertid ha mål om å bli en enda bedre kommune for barn. Oppvekst bør være satsingsområde nummer en, og vi bør ha en visjon om å bli en av landets beste oppvekstkommune.

Det å satse på oppvekst den smarteste investeringen en kan gjøre for fremtiden. Bli en god på dette får en betalt på flere måter. Gode oppvekstvilkår med godt forebyggende arbeid fører til at det går bra med flere barn, og en reduserer behovet for kostnadsfulle hjelpetiltak i fremtiden. En kommune som er god på oppvekst blir også attraktiv for potensielle innflyttere og jobbsøkere. Det er viktig for næringslivet og gir kommunen økte inntekter.

Å bli god på oppvekst krever langsiktig og planmessig arbeid. Hvis visjonen er å bli best på oppvekst forplikter det på en rekke områder. Etablering av gode oppvekstvilkår er ikke først og fremst et spørsmål om penger, men et spørsmål om prioriteringer og handlingskraft.

VI MÅ VÆRE villig til å gjennomgående prioritere forebyggende arbeid og tidlig innsats. Tidlig hjelp de som trenger det er helt sentralt. Barn med atferdsproblemer må få hjelp i barnehagen, ikke etter flere utfordrende år på skolen. Hjelp til elever som leser dårlig må gis de første skoleårene, ikke på ungdomsskolen. Den hasjrøykende ungdommen må få hjelp tidlig, ikke etter at misbruket har vedvart og han har droppet ut av videregående skole.

BYUTVIKLINGEN har også stor betydning for oppvekstvilkårene. Etableres det lekearealer, tar en vare på friområder, sørger en for trygge skoleveier, og så videre?

Alle vi som er opptatt av barn og unge - foreldre, idretts- og kulturlivet, ansatte, politikere, næringslivet, og så videre - bør gå sammen om visjonen "å gjøre Horten til landets beste oppvekstkommune".

Ingenting - bortsett fra mangel på langsiktig, planmessig og forpliktende arbeid, kan hindre oss i å få det til. En god oppvekstkommune leverer gode tjenester til barn, ungdom og familier. Dette handler imidlertid ikke bare om penger, men om å gjøre smarte ting. Vi må bruke virkningsfulle arbeidsformer. Barnevernet må sette inn tiltak som vi vet virker, ikke tiltak vi tror eller håper virker. Har vi et mobbeproblem må vi ikke prøve oss frem, men se på hva forskningen sier at virker. Vi må stille spørsmål ved om vi bruker de beste metodene for å lære

barn å lese, skrive og regne. Vi må lete etter de beste pedagogiske tilnærmingene.

Vi må også se etter hvordan vi kan få foreldrene med fremmedkulturell bakgrunn til å involvere seg og bli mer delaktig på skolemøter og på deres barns arenaer. Uten denne form for inkludering og delaktighet vil disse elevene stå i fare for å bli en gruppe som blir stående utenfor det norske fellesskap de skal bli en del av.

HÅNTERER vi fireårningen som slår de andre barna i barnehagen på en lur måte, eller gjør vi ting som ikke gir de ønskede resultatene? På alle områder - enten en snakker om barnehager, skoler, helsestasjoner, barnevern, eller noe annet - bør en prioritere bruk av metoder med dokumenterbar effekt. En god oppvekstkommune må være i forkant når det gjelder å implementere ny kunnskap og ny arbeidsmåter.

Idretten og kulturlivet er viktige bærebjelker i gode oppvekstkommuner. Horten har meget gode og aktive miljøer innen disse områdene. De tusenvis av timene frivillige bruker på barn og unge er en absolutt forutsetning for å sikre et godt oppvekstmiljø. Kommunen må gjøre det de kan for å legge til rette for og stimulere til videre innsats i disse miljøene, samt at de må legge til rette for barn og unge som trives best i mindre organiserte tilbud. Dette gjøres blant annet gjennom prioritering av anlegg og støtteordninger.

BYUTVIKLINGEN har også stor betydning for oppvekstvilkårene. Etableres det lekearealer, tar en vare på friområder, sørger en for trygge skoleveier, og så videre?

Alle vi som er opptatt av barn og unge - foreldre, idretts- og kulturlivet, ansatte, politikere, næringslivet, og så videre - bør gå sammen om visjonen "å gjøre Horten til landets beste oppvekstkommune".

Ingenting - bortsett fra mangel på langsiktig, planmessig og forpliktende arbeid, kan hindre oss i å få det til.

ARE KARLSEN,
LEDER FOR SENTER
FOR FOREBYGGING

ESPEN IDÅS,
PSYKOLOGSPESIALIST
VED BUPA

(ONTB)